

הצעת חוק **הענקת אותות הוקרה** לאזרחים במערכות ישראל, התשע"ז-2017*

מטרה	1.	חוק זה נועד להסדיר את ההכרה בתרומתם של אזרחים שפעלו בשעת חירום למען ביטחון המדינה ותושביה, להוקיר את פועלם ולבטא את ההערכה שהציבור רוחש להם.
הגדרות	2.	בחוק זה – "הוועדה מייעצת" – הוועדה שהוקמה לפי סעיף 4; "חוק ההתגוננות האזרחית" – חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 ¹ ; "חוק העיטורים" – חוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התשי"ל-1970 ² ; "חוק שירות עבודה בשעת חירום" – חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967 ³ ; "סיוע אזרחי" – סיוע ישיר למערך השדה של צבא הגנה לישראל, סיוע להתגוננות האזרחית או סיוע ישיר אחר לאוכלוסייה; "שירות חירום" – שירות עבודה לפי הוראות פרק ד' לחוק שירות עבודה בשעת חירום, למעט לפי סעיף 16 לחוק האמור; "השר" – שר הביטחון.
הענקת אות מערכה 2.א.		<u>(א) קבע השר אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים, יעניק שר הממונה על ארגון עזר כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית אות מערכה לעובד או מתנדב בארגון העזר, לפי תנאים שקבע אותו שר, באישור הממשלה; הוראות סעיף זה לא יחולו על ארגון עזר שחלות עליו הוראות דין אחר לעניין חלוקת אותות מערכה.</u>
הענקת אות מערכה 3.		<u>(ב) הוראות סעיפים 8 ו-12 עד 16 לחוק העיטורים יחולו גם על אות מערכה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים.</u> (א) קבע השר אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים, רשאי הוא, בהמלצת הוועדה המייעצת ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת , לקבוע אות מערכה או תעודת מערכה לאדם או לקבוצות של בני-אדם כמפורט בפסקאות (1) עד (43) שלהלן על ידי השרים כאמור באותן פסקאות:

* הצעת חוק מס' פ/2530/20 (מספר פנימי: 573499); הועברה לוועדה ביום י"ד בתמוז התשע"ו (20 ביולי 2016).

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

² ס"ח התשי"ל, עמ' 18.

³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 86.

~~(1) עובדים ומתנדבים בארגון עזר כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, למעט הרשות הארצית לכבאות והצלה על ידי השר הממונה על ארגון העזר,~~

(21) מי שגויסו לשירות חירום עקב המערכה – על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ;

(32) עובדים ומתנדבים בארגונים שהיה להם חלק יוצא דופן במאמץ המלחמתי או בסיוע אזרחי – על ידי השר הממונה על תחום פעילותו של אותו ארגון ;

(43) האנשים והקבוצות המפורטים להלן – על ידי השר :

(א) מי שאינם נמנים עם אחת הקבוצות המנויות בפסקאות (1) עד-אנ (32), שהיה להם חלק יוצא דופן במאמץ המלחמתי או בסיוע אזרחי ;

(ב) רכזי ביטחון שוטף צבאיים ביישובים שקבע השר לעניין זה ;

(ג) עובדים בשירות צבא הגנה לישראל.

(ב) המלצת הוועדה המייעצת תכלול גם אמות מידה לתקופת פעילות הסיוע האזרחי שתזכה בתעודת מערכה, ובהמלצתה תשקול, בין היתר –

(1) את היקף הסיוע האזרחי שניתן על ידי האדם, הקבוצה או הארגון ;

(2) את מידת המחויבות בפעילות לסיוע האזרחי ;

(3) את מידת הסיכון שנשקפה כתוצאה מהסיוע האזרחי ;

(4) מעשים שיש בהם גילוי מיוחד של אזרחות טובה להגנה על חי אדם או הבטחת שלומו.

(ג) בטרם תקבל הוועדה החלטה לגבי ארגון מסוים, תשמע הוועדה את עמדת השר הממונה על תחום פעילותו של אותו ארגון (בסעיף זה – השר הממונה), ולא תמליץ הוועדה להעניק תעודת מערכה לעובדים ומתנדבים בארגון אם השר הממונה הודיע לוועדה על התנגדותו לכך.

(ד) תעודת מערכה תהיה חתומה על ידי השר ועל ידי השר שמעניק אותה כאמור בסעיף קטן (א).

(א) השר ימנה ועדה של שלושה חברים אשר תייעץ לו בכל הנוגע להענקת הוועדה המייעצת 4. ~~אותות מערכה או תעודות מערכה לפי סעיף 3, ואלה חבריה :~~

- (1) עובד משרד הביטחון, והוא יהיה היושב ראש ;
- (2) נציג מפקד פיקוד העורף ;
- (3) נציג השר לביטחון הפנים מקרב עובדי משרדו ;
- (4) נציג שר המשפטים מקרב עובדי משרדו ;
- (5) ~~נציג הציבור, ולעניין עובדים כאמור בסעיף 3(א)(2) – המפקח הכללי על כוח האדם כמשמעותו בחוק שירות עבודה בשעת חירום ;~~
- (6) שני נציגי הציבור.
- (ב) הודעה על הרכב הוועדה ומענה תפורסם ברשומות.
- ~~(ג) בטרם תקבל הוועדה החלטה לגבי ארגון מסוים, תשמע הוועדה את עמדת השר הממונה על תחום פעילותו של אותו ארגון.~~
- (ד) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.
5. אדם שזכאי לאות מערכה או לתעודת מערכה לפי חוק זה ונפטר לפני הענקתם, יימסרו האות או התעודה לשאר בשרו הקרוב ביותר, לפי הסדר הזה :
- (1) בן זוגו ;
- (2) בניו ובנותיו ;
- (3) הוריו ;
- (4) אחיו ואחיותיו ;
- (5) אחיהם ואחיותיהם של הוריו.
6. ~~זכאי שנפטר שהוא נפגע פעולת איבה, תחולת הוראות~~ אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970⁴.
7. ~~הוראות סעיפים 8 ו-12 עד 16 לחוק העיטורים יחולו גם על אות מערכה לפי חוק זה, בשינויים המחוייבים.~~
8. תיקון חוק העיטורים בצבא- הגנה לישראל, התשי"ל-1970⁵ –

⁴ ס"ח התשי"ל, עמ' 126-127.
⁵ ס"ח התשי"ל, עמ' 18 ; התשי"ס, עמ' 34.

(1) בסעיף 7(א), במקום "חייל, של שוטר כמשמעותו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971, של סוהר כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971, "יבוא "חייל", בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד "שירותי הביטחון הממלכתיים, "יבוא "אותות לציון השתתפותו של חייל";

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) קבע שר הביטחון אות מערכה לפי סעיף זה, יעניק ראש הממשלה או מי שהסמך לכך אותות מערכה לעובדי יחידות הסמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה ותושביה, לפי תנאים שקבע באישור הממשלה.";

(2) סעיף 7א – בטל.

בחוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, התשל"ב-1972,⁶ אחרי סעיף 11 יבוא:

9. תיקון חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר

11א. קבע שר הביטחון אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל-1970, יעניק השר לביטחון הפנים או מי שהוא הסמך לכך אות מערכה ~~או תעודת מערכה~~ לשוטר, למתנדב במשטרת ישראל או לאדם המועסק על ידה, לפי תנאים שקבע השר לביטחון הפנים, באישור הממשלה."

10. השר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

⁶ ס"ח התשל"ב, עמ' 38; התשי"ע, עמ' 344.